

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRGOVINI

Član 1.

U Zakonu o trgovini („Službeni glasnik RS”, broj 53/10), u članu 2. tačka 8) menja se i glasi:

„8) proizvođač je pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice koje izrađuje proizvod ili se u tom svojstvu predstavlja stavljanjem na proizvod svog poslovnog imena, imena ili naziva, žiga, ili druge prepoznatljive oznake ili načina;”.

Član 2.

U članu 11. stav 2. tačka 4) briše se.

Član 3.

Naziv iznad člana i član 19. menjaju se i glase:

„Punomoćnik i izjava o trgovini ličnim nuđenjem

Član 19.

Trgovina ličnim nuđenjem može da se obavlja lično, odnosno preko punomoćnika koji ne mora da ispunjava uslove za trgovca iz člana 11. ovog zakona.

Trgovac, kao i njegov punomoćnik, dužni su da poseduju pisanu izjavu o obavljanju trgovine ličnim nuđenjem, koja naročito sadrži podatke o: poslovnom imenu trgovca, imenu i ličnom broju punomoćnika, opisu robe/usluga koja je predmet prometa, podatke o periodu, načinu i području na kojem će se obavljati trgovina, kao i druge potrebne podatke.

Trgovac je dužan da izjavu iz stava 2. ovog člana, potpisanu i overenu svojim pečatom, drži vidno istaknutu na mestu ponude, odnosno da je da na uvid licu prema kojem je usmerena ponuda u trenutku prvog obraćanja.

Ministar bliže propisuje sadržinu i oblik izjave iz stava 2. ovog člana.”

Član 4.

Naziv iznad člana 29. i član 29. brišu se.

Član 5.

Naziv iznad člana 32. i član 32. brišu se.

Član 6.

U članu 35. stav 2. menja se i glasi:

„Robu u prevozu moraju da prate isprave iz stava 1. ovog člana koje su u neposrednoj vezi sa njenim prevozom.”

Član 7.

U članu 37. stav 2. menja se i glasi:

„Evidencija iz stava 1. ovog člana mora biti dostupna u prodajnom objektu, odnosno u trgovini van prodajnog objekta, na mestu koje se prijavi ministarstvu.”

Stav 5. briše se.

Dosadašnji stav 6. postaje stav 5.

Član 8.

U članu 39. posle stava 5. dodaje se stav 6. koji glasi:

„Izdavalac posebne oznake, odnosno trgovac predmetne robe/usluge, dužan je da učini dostupnim elaborat iz stava 2. ovog člana, svakom zainteresovanom licu, na mestu prodaje, putem interneta ili na drugi način kojim se omogućava jednostavan i besplatan pristup tom dokumentu.”

Član 9.

U članu 40. stav 1. reči „zemlji porekla” zamenjuju se rečima „zemlji proizvodnje, odnosno uvoza”.

Stav 5. menja se i glasi:

„Kao zemlja proizvodnje, odnosno uvoza u smislu stava 1. ovog člana, može se navesti Evropska unija (EU), ako se roba proizvodi, odnosno uvozi u/iz zemlje koja je članica EU.”

Član 10.

Član 41. menja se i glasi:

„Trgovac je dužan da na jasan, nesumnjiv, lako uočljiv i čitljiv način istakne prodajnu cenu robe/usluga koja se nudi u trgovini na malo.

Prodajna cena je ukupna, konačna cena po jedinici robe, ili date količine robe, odnosno konačna cena usluge, uključujući sve poreze i dažbine.

Trgovac je dužan da pored prodajne cene označi i jediničnu cenu za prethodno upakovane proizvode.

Jedinična cena je prodajna cena obračunata po kilogramu, litru, metru, kvadratnom metru, kubnom metru ili drugoj jedinici mere koja se uobičajeno koristi u prometu određene robe/usluge.

Prethodno upakovani proizvodi su proizvodi koji su upakovani bez prisustva kupca, nejednakih nazivnih količina punjenja, pri čemu se količina tih proizvoda ne može promeniti bez promene pakovanja odnosno bez otvaranja pakovanja pri čemu nastaje vidno oštećenje.

Ako roba nije upakovana nego se meri u prisustvu potrošača, trgovac je dužan da istakne samo jediničnu cenu robe.

Jedinična cena se ne mora posebno isticati ako je jednaka prodajnoj ceni.

Odredbe st. od 1. do 7. ovog člana ne primenjuju se na prodaju putem javnog nadmetanja, kao i na prodaju umetničkih dela i antikviteta.

U prodajnom objektu u kojem se obavlja trgovina na malo pored trgovine na veliko, trgovac je dužan da jasno, na uočljiv način istakne prvo prodajnu (maloprodajnu) cenu, pa veleprodajnu cenu za svaku robu koju nudi na prodaju.

U pružanju usluga, trgovac je dužan da na vidnom mestu istakne samo jediničnu cenu usluga (npr. prema satu, kilometru, kilovat-satu i sl.), na način iz stava 1. ovog člana.

Cena se ističe u valuti platnog prometa.

Izuzetno, cena može da se ističe u stranoj valuti, sa naznakom obračunskog kursa, u trgovini uslugama u turizmu koje su u neposrednoj vezi sa inostranstvom, vozilima, odnosno u skladu sa posebnim propisima.”

Član 11.

U članu 43. stav 4. menja se i glasi:

„Jedinica lokalne samouprave propisuje uslove za određivanje radnog vremena za trgovinu koja se obavlja na njenoj teritoriji.”

Stav 6. briše se.

Član 12.

U članu 44. stav 2. menja se i glasi:

„Ako je razlog za prodajni podsticaj eventualno umanjenje upotrebne vrednosti robe (roba sa greškom, oštećenjem, pred istekom roka trajanja i sl.), taj razlog se mora jasno istaći.”

U stavu 5. reči „i period u kojem je važila prethodna cena” brišu se.

Stav 9. briše se.

Član 13.

Član 45. briše se.

Član 14.

Naziv iznad člana 47. i član 47. menjaju se i glase:

„Praćenje trgovine i tržišta

Član 47.

Ministarstvo prikuplja, vodi, prati i analizira podatke o trgovini, tržištu i trgovinskoj mreži, a naročito o njenoj strukturi, radi iniciranja i praćenja efekata mera ekonomske politike u oblasti tržišta i trgovine i mera unapređenja trgovine.

Ako podacima iz stava 1. ovog člana raspolažu drugi državni organi ili imaći javnih ovlašćenja, u okviru evidencija koje vode ili podataka koje prikupljaju, a naročito putem statističkih istraživanja, ti podaci se po zahtevu dostavljaju ministarstvu.

Podaci koji se prikupe za pojedine trgovce, imaju svojstvo poverljivih podataka u smislu propisa kojima se uređuje tajnost podataka.

Radi praćenja trgovine, tržišta i trgovinske mreže, a naročito u pogledu robe i usluga iz člana 46. ovog zakona, ministar može da naredi dostavljanje podataka o ceni, zalihama, pojedinim uslovima prometa ili drugih relevantnih podataka.”

Član 15.

Naziv iznad člana 48. i čl. 48. i 49. brišu se.

Član 16.

Posle člana 50. dodaju se naziv i član 50a, koji glase:

„Sudska zaštita

Član 50a

Tužbom zbog nepoštene tržišne utakmice (nelojalne konkurencije) može se zahtevati utvrđivanje radnje nepoštene tržišne utakmice, zabrana njenog daljeg vršenja, otklanjanje nastalih posledica, kao i naknada štete.

Oštećeni trgovac (konkurent) ima pravo na naknadu materijalne štete, kao i nematerijalne štete zbog povrede poslovnog ugleda.

Sud će dosuditi pravičnu novčanu naknadu nematerijalne štete, ako nađe da okolnosti slučaja to opravdavaju, a naročito značaj, trajanje i intezitet povrede, efekat povrede na poslovanje tužioca, značaj povređenog dobra i cilj kome služi ta naknada, kao i tome da se njome ne pogoduje težnjama koje nisu spojive sa njenom prirodom i društvenom svrhom.

Tužba se može podneti u roku od šest meseci od saznanja za radnju i učinioca, a najkasnije u roku od tri godine od okončanja radnje.

Sud može narediti da se presuda kojom se usvaja tužbeni zahtev, objavi u „Službenom glasniku Republike Srbije”, na trošak štetnika.

Postupak po tužbi zbog nepoštene tržišne utakmice je hitan.”

Član 17.

U članu 53. stav 2. briše se.

Član 18.

U članu 55. stav 1. tačka 8) menja se i glasi:

„ 8) određuje, odnosno uzima uzorke robe i drugih predmeta;”

Član 19.

U članu 56. posle stava 2. dodaje se stav 3. koji glasi:

„Ministar propisuje oblik i sadržinu službene legitimacije iz stava 1. tačka 4) ovog člana.”

Član 20.

U članu 59. stav 1. reči „koji ne može biti kraći od tri dana niti” zamenjuju se rečima „koji može biti najkraće odmah po izricanju mere, a ne može biti.”

Član 21.

U članu 60. stav 4. posle reči: „zabrane” dodaju se zapeta i reči: „uključujući zabranu prometa robe koja prati pružanje usluge.”

Član 22.

U članu 61. stav 1. tačka 2) menja se i glasi:

„ 2) ako ne ispunjava uslove iz člana 30. st. 1. i 2. ovog zakona;”

Član 23.

Naziv iznad člana i član 64. menjaju se i glase:

„Prodaja i ustupanje bez naknade oduzete robe

Član 64.

Oduzetu robu koja ispunjava uslove za stavljanje u promet, po konačnosti rešenja o oduzimanju, prodaje organ preko čijih inspektora je oduzeta roba, tu robu prodaje putem javnog nadmetanja.

Sredstva ostvarena prodajom robe, iz stava 1. ovog člana, po odbitku troškova, uplaćuju se u budžet Republike Srbije, ako je roba oduzeta preko tržišnih inspektora, odnosno u budžet lokalne samouprave, ako je oduzeta preko komunalne inspekcije.

Vlada, odnosno nadležni organ lokalne samouprave, može robu iz stava 1. ovog člana i robu čija prodaja nije moguća za humanitarne svrhe ustupiti bez naknade državnim organima, ustanovama socijalne zaštite, vaspitno-obrazovnim ustanovama, ustanovama kulture, humanitarnim organizacijama i drugim korisnicima humanitarne pomoći, kao i za druge opravdane svrhe.”

Član 24.

U članu 65. stav 1. reči „stručnog procenitelja” brišu se.

Stav 2. menja se i glasi:

„Vlada bliže uređuje način i uslove prodaje, ustupanja bez naknade i uništavanja oduzete robe.”

Stav 3. briše se.

Član 25.

U članu 71. stav 1. reči: „preduzimanja, odnosno okončanja kontrole” zamenjuju se rečima: „izdavanja zapisnika”.

Član 26.

U članu 74. stav 1. tačka 5) reči: „okvirnom radnom vremenu” zamenjuju se rečima „propisanim uslovima.”

Tačka 6) menja se i glasi: „ne dostavi podatke u skladu sa članom 47. ovog zakona.”

Član 27.

U članu 75. stav 1. tačka 1) briše se.

U tački 4) reči „čl. 22.” zamenjuju se rečima „čl. 21.”

Član 28.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmeni i dopuni Zakona o trgovini sadržan je u članu 97. tačka 6. Ustava Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, broj 89/06) kojim se utvrđuje da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, između ostalog, jedinstveno tržište, pravni položaj privrednih subjekata i sistem obavljanja pojedinih privrednih i drugih delatnosti.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakonom o trgovini („Službeni glasnik RS”, broj 53/10) sprovedene su značajne izmene u pogledu opštih uslova za obavljanje trgovine na unutrašnjem tržištu, uvedena je savremena nomenklatura i klasifikacija oblika i načina trgovine, novi instituti (trgovinski format, posebne tržišne institucije i sl.), kao i pravni okvir za unapređenje trgovine, naročito radi uspostavljanja i očuvanja povoljne strukture trgovinskih objekata i razvoj preduzetništva, a sve u cilju razvoja tržišne utakmice i ravnopravnosti trgovaca. Sprovedena je reforma inspekcijskog nadzora koji vrši tržišna inspekcija, novim organizacionim i procesnopravnim zakonskim rešenjima, u pravcu izgradnje savremenog i efikasnog sistema kontrole poštovanja propisanih uslova u prometu robe i usluga, koji istovremeno obezbeđuje pravnu sigurnost subjekata u tom prometu.

Nakon dve godine primene novog zakona, u praksi su uočene potrebe za unapređenjem pojedinih zakonskih rešenja, naročito u pogledu smanjenja administrativnih prepreka za poslovanje privrednih subjekata. U tom smislu, ovim se zakonom, na prvom mestu, vrši otklanjanje administrativne prepreke za investicije u oblasti trgovine u vidu tzv. studije uticaja za velike trgovinske formate (preko 2000m²), kao i brisanje administrativne procedure koja podrazumeva dostavljanje propisanog obrasca sa podacima koji se odnose na promet i strukturu trgovinske mreže za sve trgovce.

Ovaj zakon predviđa brisanje javne agencije za poslove unapređenja trgovine, Centra za razvoj trgovine, i uvodi olakšani analitički mehanizam u pogledu prikupljanja određenih podataka, vezanih prevashodno za primenu mera zaštite tržišta (npr. podaci o robi od vitalnog značaja za stanovništvo, kao što su mleko, ulje, brašno i sl.).

Među najznačajnijim novinama je unapređenje pravne zaštite od nelojalne konkurencije, kao jedne od najprisutnijih negativnih pojava na našem tržištu. Uvodi se pravni osnov za tužbu za nematerijalnu štetu zbog narušavanja poslovnog ugleda pravnih lica, u pogledu radnji nelojalne konkurencije.

Ovaj zakon sadrži i druge izmene čiji je cilj preciziranje pojedinih formulacija osnovnog teksta Zakona o trgovini, u skladu sa primedbama poslovne zajednice, organizacija za zaštitu potrošača i lokalne samouprave.

III. OBJAŠNENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Član 1. - Briše se definicija stručnog procenitelja, a u vezi sa izmenom odredbe člana 64. Zakona o trgovini, kojom se na drugačiji način uređuje prodaja oduzete robe i ukida stručni procenitelj, a zemenjuje definicijom proizvođača, kojom se usklađuje ovaj pojam u smislu Zakona o trgovini, sa drugim relevantnim zakonima

(Zakon o tehničkim zahtevima za proizvode i ocenjivanju usaglašenosti, Zakon o opštoj bezbednosti proizvoda i dr.).

Član 2. - Svojstvo trgovca u čl. 11. st. 2. tačka 1), 2) i 3) Zakona o trgovini, imaju lica koja su upisana u posebne registre, relevantne sa aspekta kategorije robe i delatnosti za koju im se odobrava učešće u trgovini u tom svojstvu. Ostala fizička lica mogu da vrše samo prodaju sopstvenih polovnih stvari, ali ne bi imali svojstvo trgovca, jer isto podrazumeva niz drugih uslova koje ne mogu da ispune. Ova situacija se uređuje u izmeni člana 30. Zakona.

Član 3. - U cilju potpunijeg uređenja trgovine ličnim nuđenjem, a radi adekvatnije zaštite potrošača, propisuje se obaveza trgovca da kad obavlja ovaj vid trgovine, bilo lično ili preko punomoćnika, poseduje pisanu izjavu određene sadržine, kao i oblika koji je lako prepoznatljiv od strane potrošača kojima se obraća, a koja sadrži osnovne podatke radi pouzdane identifikacije trgovca i robe/usluge. Radi standardizacije forme i efikasne kontrole, pravilnikom će se propisati sadržina i urediti oblik ove pisane izjave.

Član 4. – Briše se odredba člana 29. Zakona o trgovini, obzirom da ima pretežno analitički karakter, odnosno u funkciji je nomenklature određenih usluga, ali se u praksi pojavljuje pitanje odnosa navedenih, specijalizovanih i ostalih usluga, pa je radi sprečavanja daljeg nerazumevanja predloženo brisanje ove odredbe.

Član 5. – Brisanje nepotrebne administrativne prepreke vezane za nametanje dodatnih obaveza i troškova trgovcima u pogledu definisanja posebnih uslova za zaposlene u trgovini.

Član 6. - Cilj ove izmene je da se odredi koje isprave nužno prate robu u prevozu. Naime u prevozu robe iz jednog u drugi maloprodajni objekat ili iz magacina veleprodaje u maloprodajni objekat nije potrebno imati sve isprave, već samo one koje su neophodne za datu aktivnost.

Član 7. – Radi pojednostavljenja vođenja evidencije, predviđeno da se detaljniji uslovi, uključujući mesto njenog držanja, urede pravilnikom. Pored toga, predviđeno da se umesto držanja (u fizičkom obliku), evidencija čini dostupnom po zahtevu kontrole, takođe u vezi pojednostavljenjem procedure i stvaranja adekvatnijih uslova za elektronsku evidenciju.

Član 8. – Transparentnost u pogledu kriterijuma koji se primenjuju prilikom izdavanja oznake posebnog svojstva je u interesu zaštite potrošača i zaštite od neloyalne konkurencija. Neophodno je da se svako zainteresovano lice može lako i bez troškova uveriti u metodologiju koja je primenjena prilikom davanja određene posebne oznake.

Član 9. - Imajući u vidu zahteve privrednih subjekata u praksi primene Zakona o trgovini, a u vezi sa primenom odredbe o zemlji porekla robe, kao nejasnog pojma koji u praksi može da ima više značenja, i radi preciziranja ova obaveza se menja i predviđa da se na deklaraciji mora naznačiti zemlja proizvodnje robe, odnosno zemlja iz koje je roba uvezena.

Član 10. – Odredba člana 41. Zakona o trgovini, kojom se uređuje isticanje jedinične cene, izazvala je puno nedoumica i problema u praksi. U cilju preciznije odredbe i adekvatnijeg usaglašavanja sa propisima EU (Direktiva EU 98/6, u vezi sa Direktivom 76/211) i prevazilaženja uočenih teškoća u praksi, urađena je izmena i dopuna ovog člana. Određuje se pojam prethodno upakovane robe, za koji se isključivo vezuje obaveza istovremenog isticanja prodajne i jedinične cene (na osnovu odredbe Direktivom 76/211). Izmjena u vezi valute u kojoj se ističe cena, podrazumeva mogućnost da se u oblastima u kojima je ustanovljen poslovni običaj isticanja cene u stranoj valuti, a to su turistički aranžmani za inostranstvo i vozila, to

omogućiti, kao i u drugim oblastima gde se to dozvoljava posebnim, sektorskim propisima.

Član 11. - Menja se uska i neprecizna odredba člana 43. stav 4. Zakona o trgovini, i predviđa ovlašćenje jedinice lokalne samouprave da propisuje uslove za određivanje radnog vremena za trgovinu koja se obavlja na njenom području. Na opisani način bi se značajno proširilo ovlašćenje lokalne samouprave u pogledu uređivanja radnog vremena svih trgovinskih oblika i formata, a u skladu sa pitanjima komunalnog reda i lokalnog razvoja. S tim u vezi, briše se i ovlašćenje ministra za donošenje posebnog pravilnika.

Član 12. - Briše se odredba člana 44. st. 2. Zakona o trgovini, radi pojednostavljenja uslova vezanih za prodajne podsticaje. Zakonom o zaštiti potrošača propisani su oblici nepoštenog poslovanja koji obuhvataju zabranu obmanjujućeg poslovanja, a kojom je su pokriveno brisane odredbe ovog člana.

Član 13. - Imajući u vidu stepen razvoja domaćeg tržišta i potrebu za povećanjem broja velikih trgovinskih formata, procedura koja podrazumeva izradu Studije uticaja predstavlja jednu administrativnu barijeru koja zahteva velike troškove za trgovca i podrazumeva određenu neizvesnost u pogledu odobrenja ulaganja, što može biti prepreka za otvaranje novih objekata, pa je predviđeno brisanje ove odredbe.

Član 14. - Izmenom odredbe čl. 47. Zakona o trgovini, ukida se javna agencija Centar za poslove unapređenja trgovine, u svetlu zahteva za racionalizacijom javne uprave i smanjenja budžetske potrošnje.

S druge strane, radi definisanja mera ekonomske politike u funkciji razvoja tržišta i intenziviranja ekonomske aktivnosti, i imajući u vidu da je predloženo brisanje administrativnih procedura vezanih za dostavljanje podataka (čl. 48. i 49. Zakona o trgovini), predviđeno je ovlašćenje da se može naložiti dostava određenih podataka ministarstvu nadležnom za poslove trgovine, naročito u vezi robe i usluga od vitalnog značaja za život i zdravlje ljudi i za rad privrednih subjekata, ustanova i drugih organizacija od opšteg interesa, čime se ne bi stvarali dodatni troškovi na teret trgovacima, ali i omogućilo celishodnije korišćenje baza podataka koje se već vode kod državnih organa.

Član 15. - Radi olakšanja uslova poslovanja na našem tržištu, administrativna procedura koja podrazumeva dostavljanje propisanog obrasca sa podacima koji se odnose na promet i strukturu trgovinske mreže, a koja tereti sve trgovce, ukida se.

Član 16. - Propisivanjem posebne sudske zaštite za delo nepoštene tržišne utakmice (novi član 50a) omogućava se utvrđivanje radnje nepoštene tržišne utakmice i zabrana njenog daljeg vršenja. Postupak je hitan, a tužba se može podneti roku od šest meseci od saznanja za radnju i učinioca. Od posebnog značaja je pravni osnov za poseban oblik pravne zaštite zvog neloyalne konkurencije - tužbu za nematerijalnu štetu zvog narušavanja poslovnog ugleda.

Član 17. - Odredba se briše u vezi sa ukidanjem Centra za unapređenje trgovine.

Član 18. - Preciziranje ovlašćenja da tržišni inspektor može odrediti uzorke robe ili uzeti uzorke robe u zavisnosti od predmeta kontrole.

Član 19. - Uređuje se oblik službene legitimacije, radi pouzdane identifikacije tržišnih inspektora u vreme sprovođenja kontrole.

Član 20. - Ograničenje roka na najkraće tri dana onemogućava efikasno otklanjanje nepravilnosti u situacijama kraćih manifestacija kao što su sajmovi,

izložbe i sl., kao i drugim situacijama kada je potrebno da se odmah otkloni utvrđena nepravilnost, pa se to ograničenje ukida.

Član 21. - U pojedinim situacijama vršenje određene usluge prati i promet određene robe. S tim u vezi potrebno je omogućiti pored zabrane vršenja usluge i zabranu prometa robe koja prati tu uslugu.

Član 22. - U vezi sa ukidanjem Studije uticaja, kao i potrebe povezivanja sa opštim i posebnim uslovima iz člana 30. Zakona o trgovini.

Čl. 23. i 24. - Radi uštede troškova u vezi sa postupanjem sa oduzetom robom, predviđa se pojednostavljenje procedure (ukidanje „stručnog procenitelja”), uključujući besplatno ustupanje (čl. 64. i 65), i omogućava da se uredbom detaljnije uredi način i uslovi raspolaganja tom robom.

Član 25. - Preciznije se određuje momenat od kojeg teče rok za donošenje rešenja.

Član 26. i 27. – Vršiti se usklađivanje kaznenih odredbi sa izmenama u pojedinim odredbama.

Član 28. – Odredba člana odnosi se na objavljivanje i stupanje na snagu zakona.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti posebna sredstva u republičkom budžetu.

V. ANALIZA EFEKATA ZAKONA

Zakon o trgovini stupio je na snagu 6. avgusta 2010. godine, a primenjuje se od 1. januara 2011. godine. Pre početka izrade zakona o izmenama i dopunama Zakona o trgovini rađena je analiza efekata primene postojećeg zakona. Naime, za više od godinu i po dana primene uočene su određene nejasnoće i nedostaci u praksi. Takođe analizirana su i uporedna rešenja naročito zemalja u regionu imajući u vidu da su sličnog tržišnog razvoja i pravnih sistema. Zainteresovane strane su putem cirkularne elektronske pošte zamoljene da dostave svoje viđenje i probleme koje su imale u primeni zakona. Stručne službe ministarstva su detaljno analizirale zahteve za mišljenja o primeni zakona koja su stizala tokom godinu i po dana primene. Izmene i dopune su nastale su kao posledica ukazivanja zainteresovanih strana na pojedine nejasnoće koje su izazvale odredbe zakona u praksi.

1. Određivanje problema koje zakon treba da reši:

Važeći Zakon o trgovini predviđao je određene administrativne barijere za obavljanje trgovine, veće troškove za privredu i dodatne troškove za budžet. Predlogom zakona o izmenama i dopunama vrše se tehničke ispravke i pojašnjenja određenih instituta, kako bi se izbegla razna tumačenja koja se u praksi mogu pojaviti i uneti pravnu nesigurnost.

2. Ciljevi koji se postižu donošenjem zakona

Smanjenje na što je moguće manju meru svih ograničenja za nesmetano obavljanje trgovine i pojašnjenje određenih instituta radi uspostavljanja pravne sigurnosti.

3. Koje su druge mogućnosti za rešavanje problema

U toku analize razmatrano je nekoliko mogućnosti za prevazilaženje problema u primeni zakona:

1) Prvo je razmatrana *status quo* opcija, međutim u tom slučaju bi brojna pitanja ostala nerešena.

2) Efekat koji se želi postići izmenama i dopunama zakona nije bilo moguće postići opcijama dobrovoljnosti, samoregulacije i korišćenjem postojećih tržišnih instrumenata.

3) Preostala je mogućnost izmena zakonske regulative koje se može postići na dva načina izmenama postojećeg zakona ili donošenjem novog. Nakon detaljne analize utvrđeno je da imajući u vidu pitanja koja je potrebno dodatno regilisati nije neophodno donošenje novog zakona, već se željeni cilj može postići izmenama i dopunama.

4. Zašto je donošenje zakona najbolje za rešavanje problema

Predložene odredbe se odnose na materiju koja se reguliše zakonom, tako da je procenjeno da se na ovaj način vrši neophodno usklađivanje sa odgovarajućim stepenom razvoja tržišta. Predviđenim pojašnjenjima i izbegavaju se nejasnoće u primeni zakonskih odredaba, a ukidanje pojedinih instiuta moguće sprovesti jedino zakonom.

5. Na koga će uticati predložena rešenja

Ovaj zakon će imati pozitivan uticaj na sve privredne subjekte koji se bave trgovinom, pre svega zbog uklanjanja niza nedoumica zbog tumačenja određenih odredaba koje su predmet izmena i dopuna, čime će se olakšati njihovo poslovanje i obezbediti veća efikasnost. Ovim izmenama izbegava se i nepotrebno opterećenje privrednih subjekata koje se odnosi na pravazilaženje administrativnih prepreka za obavljanje delatnosti trgovine.

6. Koji su troškovi koje će primena zakona izazvati privredi

Jedan od pozitivnih efekata ovog zakona je što se brišu odredbe o Studiji uticaja na strukturu tržišta, formiranju centra za razvoj trgovine, informacionom sistemu. Naime, za otvaranje trgvoinskih objekata preko 2000m² ne zahteva se više dozvola ministarstva, neće se formirati još jedna javna agencija i neće biti neophodno obezbeđivanje dodatnih sredstava u budžetu za nove informacione sisteme, već će se koristiti posojeći resursi.

7. Da li su zainteresovane strane imale priliku da iznesu svoje stavove o ovom zakonu.

Prilikom izrade teksta zakona zainteresovane strane imale su priliku da dostave konkretne predloge za izmene određenih članova zakona i to po principu amandmana. Poziv je putem cirkularne elektronske pošte dostavljen trgovcima, udruženjima za zaštitu potrošača, Privrednoj komori Srbije, Privrednoj komori Beograda, Savetu stranih investitora, Američkoj privrednoj komori. Radna grupa je imala članove iz Ministarstva spoljne i unutrašnje trgovine i telekomunikacija, Ministarstva finansija i privrede, Komisije za zaštitu konkurencije, kao i predstavnike stručne javnosti.

Većina predloga privrede odnosila se na ukidanje članova kojima se propisuje obaveza izrade Studije uticaja i osnivanje Centra za razvoj trgovine. Takođe, zahtevano je pojašnjenje odredaba koje se odnose na isticanje cene, deklaraciju, prodajne podsticaje i evidenciju prometa.

Svi predlozi su razmatrani i nastojalo se da nađe najbolje rešenje za prevazilaženje nejasnoća, a rezultat tog procesa je Predlog zakona koji ukida i menja pravo one odredbe na koje su zainteresovane strane ukazale.

Nakon izrede predloga o izmenama i dopunama zakona, tekst je ponovo dostavljen svim zainteresovanim stranama na izjašnjenje.

8. Koje će mere tokom primene akta biti preduzete da bi se ostvarili razlozi donošenja akta

Predlogom zakona predviđene su sledeće mere za sprovođenje akta:

- 1) Ministar nadležan za poslove trgovine propisaće sadržinu i oblik izjave za obavljanje trgovine ličnim nuđenjem;
- 2) Jedinice lokalne samouprave propisuju uslove za određivanje radnog vremena za trgovinu koja se obavlja na njenom području;
- 3) Ministar nadležan za poslove trgovine propisaće oblik i sadržinu službene legitimacije za tržišnog inspektora;
- 4) Vlada će bliže urediti način i uslove prodaje robe, ustupanje bez naknade i uništavanje oduzete robe.